

7.3.1963

11

Turun (entistä Maariaa) Kaerlan Mullin rautakautisen
polttokenttäkalmiston kaivaus 4.- 5/7 ja 10/9 1962.

(853 01 0016)

Kertomukseen kuuluu valokuvaliite, jonka filmit on luetteloitu seuraavasti: 27481-27483 sekä ² karttaliite^{ttä}. Paikalta saadut löydöt on numeroitu: 15456: 1-2.

Kaerlan Mullin rautakautiset kalmistot (ks. Tallgren, kaivauskertomukset vuosilta 1910 ja 1913 top. arkistossa), jotka ennen ovat kuuluneet Maarian pitäjään, ovat sittemmin joutuneet Turun kaupungin rajojen sisäpuolelle ja lisäksi Turun kaupungin omistukseen. Viime keväänä lähetettiin Turun kaupungille tämän johdosta rauhoitusmääräys, mutta koska Turun kaupungin maanmittauskonttori ei kyennyt sen perusteella paikallistamaan näitä kohteita suurikokoisiin karttoihinsa, pyydettiin Muinaistieteellisen toimikunnan Esihistorialliselta osastolta asiantuntija-apua.

Kartoittaessani Mullin vanhoja kalmistoalueita kiinnityi huomioni Lehtosen ja muonamiesrakennuksen länsipuolella olevaan nurmetsäalueeseen kallion ja isojen maakivien väliseen tasanteeseen, joka ei vaikuttanut luontaiselta. Koekaivauksen perusteella se osoittautui rautakautiseksi polttokalmistoksi.

Muinaisjäännös sijaitsee Turun keskustasta n. 3 km suoraan pohjoiseen, Maarian kirkosta n. 650 m länsiluoteeseen, Mullin talon päärakennuksesta n. 200 m pohjoisluoteeseen, Lehtosen ja muonamiesrakennuksen välissä olevasta kalmistosta n. 40 m lounaaseen, Laborin tehtaan ohitse kulkevan polun länsipuolella. Kalmisto on louhikkoisen kallion Valkeisvuoren kaakkoiskupessa.

Muinaisjäännöksen etelä- ja kaakkoispuolella mäenrinne viettää alas Mullin talon ja Valkeisvuoren välissä olevaan notkoon. Kalmiston keskellä on suuri siirtolohkare ja reunoilla maakiviä. Keskellä on myös jonkin verran kiveystä. Tein koekuopan ison siirtolohkareen länsikupeeseen. Siitä tuli heti turpeen alta esiin tyypillistä kalmistolatomusta, jonka runkona oli isohkoja maakiviä sekä niiden välissä palanutta nyrkinkokoista kivensirua. Maanlaatu oli kivien välissä hyvin mustaa ja nokista. Siitä löytyi saviastianpalasia ja pähkinänkuori. Löytöjä tuli aina 50 cm:n syvyydestä. Toinen koekuoppa tehtiin suuresta siirtolohkareesta n. 4.60 m pohjoiseen. Siitä löytyi keramiikkaa, nokea ja palanutta kiveystä aina n. 40 cm:n syvyydestä. Kalmisto on n. 12 + 11 m laaja tai ainakin sen kokoisella alueella sitä on kohtalaisen hyvin säilyneenä jäljellä. Mahdollisesti kalmistoa jatkuu koilliseen aina muonamiesrakennuksen kohdalla sijainneeseen kalmistoon asti. Viimeksi mainitusta on aikaisemmin löydetty kaksi keihäänkärkeä, KM 6367:9 ja 10 sekä rautamiekan katkelma, KM 6482, kellarin perustuksesta. Joka tapauksessa tämän ja uuden kalmiston välinen alue on tien ja viemäriojan teossa siinä määrin tuhoutunut, että siitä ei ole paljoa jäljellä. Vastaisuudessa tullaan rakentamaan uuden kalmiston itälaitaan Mullintie niminen katu, joka leikkaa pahasti uuden kalmiston reunaa. Samoin siitä saattaa olla vahinkoa Mullin jo entuudestaan tunnetuille kalmistoille, sillä se kulkee Lehtosen ja Tuomen kalmistojen lävitse.

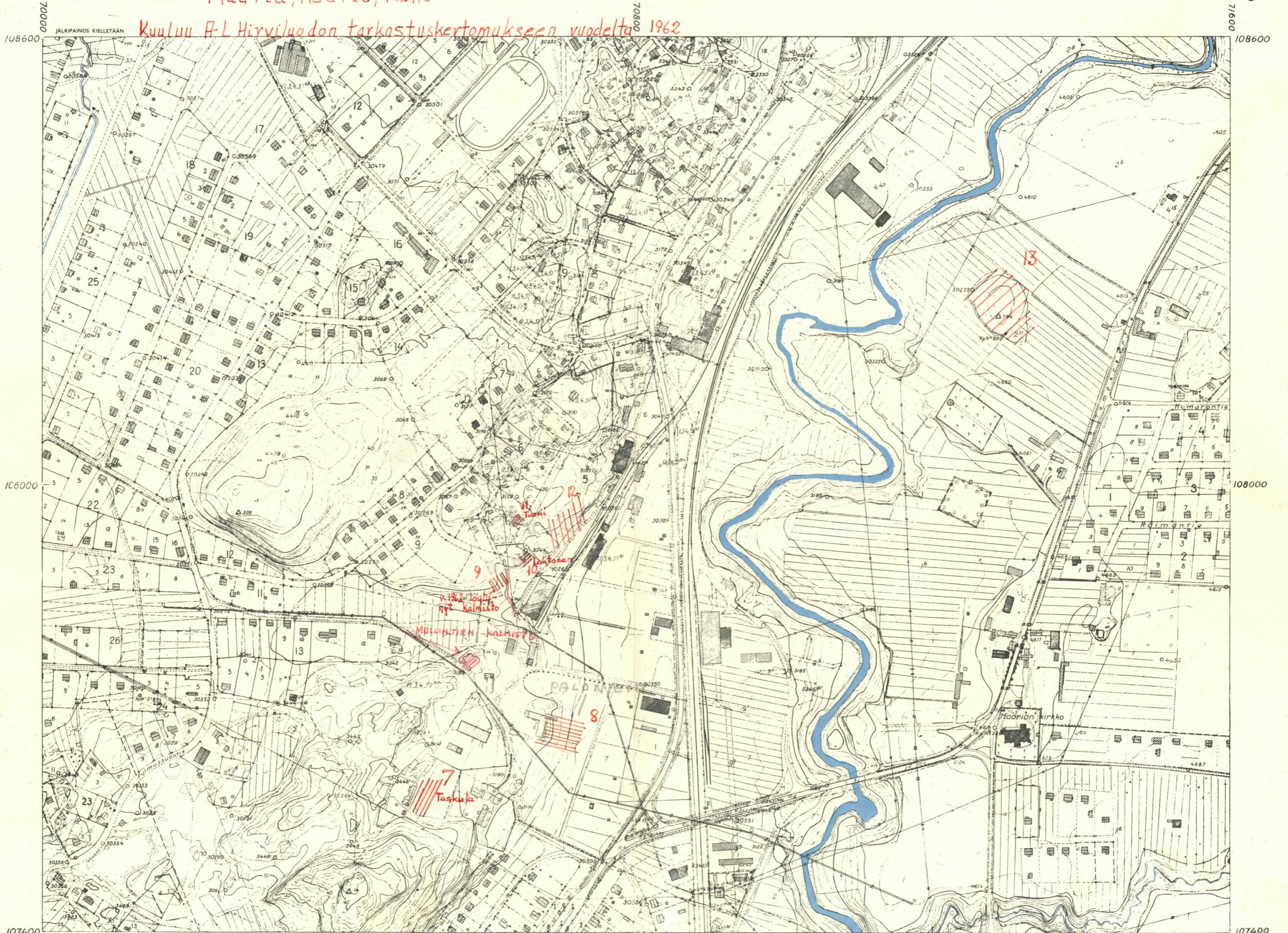
Koska uusi kalmisto on suhteellisen ehjä ja hyväkuntoinen, on esitetty Turun kaupungin hallitukselle, että se merkittäisiin asemakaavaan erikoisalueeksi. Näin saataisiin myöskin Mullintietä muutetuksi sen verran itään, että

siitä ei olisi vahinkoa. Kävin merkitsemässä muinaisjäännök-
sen asemakaavakarttaan maastossa 10. 9 1963. Kalmiston länsi-
rajaksi soveltuisi $2\frac{1}{2}$ m leveä viemärioja, joka on n. 7 m po-
lusta länteen. Muinaisjäännöksen merkitseminen asemakaavaan on
vielä keskeneräinen, eikä ole selvää, miten asia ratkeaa.

Helsingissä 18. 3 1963

Anna-Liisa Hirviluoto
Anna-Liisa Hirviluoto

Kuuluu A-L Hirviluodon tarkastuskertomukseen vuodelta 1962



70000
108600
106000
107400

71600
108600
108000
107400
71600

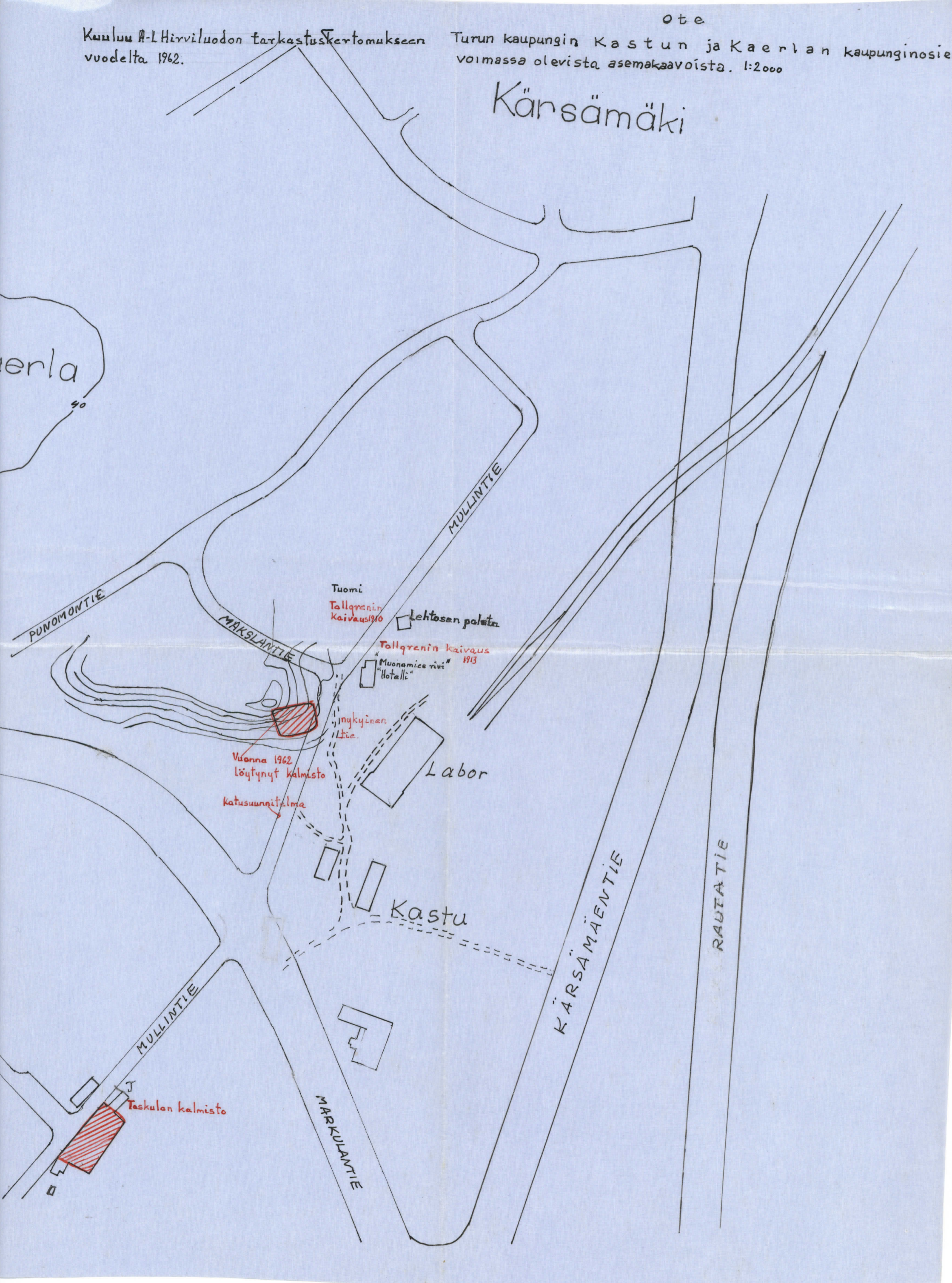
*8 Palonemi
Hirviluoto*

Kuuluu A-L Hirviluodon tarkastuskertomukseen
vuodelta 1962.

Ote
Turun kaupungin Kastun ja Kaerlan kaupunginosien
voimassa olevista asemakaavoista. 1:2000

Kärsämäki

erla



Tuomi

Tallgrenin
kaivaus 1910

Lehtosen pala

Tollgrenin kaivaus

"Muonamies rivi"
"Hotelli" 1913

Inkyinen
Ltie.

Labor

Vienna 1962
löytynyt kalmisto

katusuunnitelma

Kastu

Taskulan kalmisto

MARKKULANTIE

KÄRSÄMÄENTIE

RAUTATIE

Maana, Mulli. Nyyryään Turku.

Kuuluu A-L. Siiviluodon tarkastus-
kertomukseen vuodelta 1962.



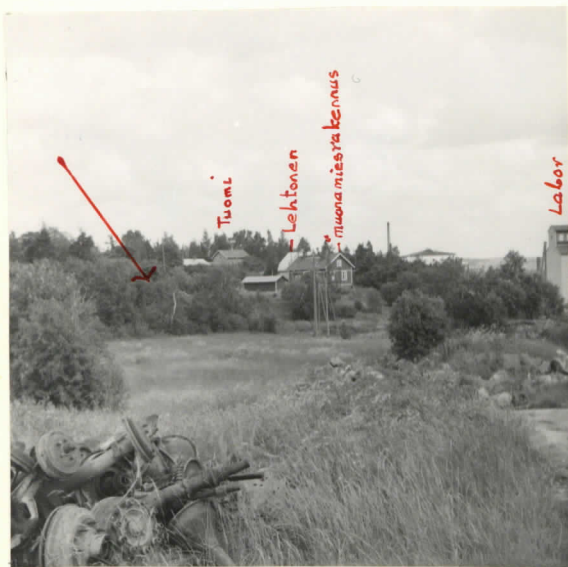
27481

Polttoenttäkalmistoa hallitseva
suuri maakivi on kuvan vasem-
massa laidassa. Pojat ovat koe-
kruunan kohdalla.

27482



Polttoenttäkalmiston keskusta.
Kalmisto ulottuu aina kuvan
oikeassa laidassa olevaan
hallioon asti.



27483

Kalmisto kuvattuna lounas-
ta "Muonamiesrivi" - "Hotelli" on
kuvan keskellä. Sen takana
olevalta palstalta on aikaisemmin
löydetty rautakautisia esineitä,
Saino on itse rakennuksen perustasta.

Käännä

Valok. Anna-Siisa Siiviluoto-62

Maana, Mulli (nyk. Juvkua).



27485

Koekuppa n:ro 2 avattuana.

Käännä